

clownescă, cu mult pitoresc și autenticitate, cu fior dramatic, de Carlos Rodrigues, chipul tinărului țăran închis pe nedrept a dobândit valoare de simbol.

Același talentat și interesant actor Carlos Rodrigues a cucerit meritate aplauze și pentru excelenta interpretare a rolului principal (Chocolate) din spectacolul *Tu nu cunoști muzica?* Pus în scenă de Clara Rocha și de Carlos César (interpretând, fiecare, și cite două roluri), spectacolul, conceput ca un circ popular, cu improvizații comice „la vedere”, a creat condiții de afirmare și celorlalți actori: Alexandre Sousa (Basilio), Asdrúbal Teles Pereira (Emilio, Aurora), Gil António (Zébolão), João Manuel (Patricio, Cineasta).

Am cunoscut, așadar, prin intermediul a două spectacole modeste, dar cu adânci semnificații politice și sociale, profilul unei trupe reprezentative pentru actuala mișcare teatrală din Portugalia. O echipă de entuziaști, condusă de nu mai puțin

entuziastul animator Carlos César, aflată la început de drum, care nu are încă o sală și care abia acum încearcă să-și formeze un public, improvizându-și, acolo unde se află, spațiul de joc — în stradă, în piețe, în săli minuscule. În aceste condiții dificile, trupa joacă piese importante, de autori autohtoni și (în colaborare cu alte trupe de amatori) din marele repertoriu universal: *Măsură pentru măsură* de Shakespeare, *Biedermann și incendiarii* de Max Frisch, *Jocul dragostei și-al întâmplării* de Marivaux, *Tartuffe* de Molière, *Amoor*, *Dactilografii* și *Tigrul* de Schöngal, scrieri de August Strindberg, de Bertolt Brecht.

Pentru a stringe legăturile cu mișcarea teatrală din alte țări, Teatrul din Setúbal găzduiește, de la înființare, un Festival internațional, la care a participat, din România, Teatrul Giulești.

Valeria DUCEA

TEATRUL DE STAT „JULIUSZ OSTERWA” DIN LUBLIN

RESPINGEREA SOLILOR GRECI

de Jan Kochanowski

Schimbul cultural, devenit tradițional, dintre județul Iași și voievodatul Lublin, turneul comun întreprins recent la București de colectivele teatrelor „Vasile Alecsandri” și „Juliusz Osterwa” ne-au oferit prilejul de a cunoaște o pagină esențială a dramaturgiei poloneze: *Respingerea solilor greci* de Jan Kochanowski, prima piesă scrisă în limba națională, în anul 1578.

Cu un subiect inspirat din poemele homerice, textul poetului renaștivist folosește tema și personajele legendei pentru a exprima ideile ale epocii sale, gânduri și năzuințe ale poporului său. Pe un ton însuflețit, cu un patos al sentimentelor și al convingerilor, nu al frazelor literare, Kochanowski vorbește despre demnitatea națională și umană, despre dreptate și împilare, despre nevoia de libertate și adevăr. După patru secole, tragedia își păstrează nealterată prospețimea, forța de a emoționa, izvorite din sinceritatea deplină a replicii, din credința fierbinte în adevărul adânc al

ideilor exprimate, din înălțimea idealului apărât.

Spectacolul pus în scenă de Jerzy Rakowiecki a fost gândit ca o pledoarie convingătoare, expresivă, pentru ideile tragediei, nu ca o ilustrare a conflictului. Costume neutre (scenografia: Liliana Jankowska), doar cu accesorii ce sugerează locul și momentul acțiunii, decoruri simple, marcând mai curând un spațiu de joc decât un spațiu geografic, o compunere atentă a imaginii, cu permanenta echilibrare a gestului și a mișcării, a luminii și a grupării actorilor în scenă. Delinitorii pentru montare ni s-au părut simțul armoniei, cîntărirea și plăsarea atentă a accentelor dramatice, gustul pentru simplitate, o simplitate statuară și foarte sugestivă, ce caracterizează în egală măsură rostirea, atitudinile și plastica mișcării.

Din punct de vedere al interpretării, spectacolul se impune printr-un joc omogen, compact, în care momentele de relief artistic nu sînt exercitii de virtuozitate, solo-uri, ci se încadrează perfect în imaginea de ansamblu. Nu vom analiza de aceea, fiecare rol în parte, ci vom sublinia doar profesionalismul, calitățile și disciplina artistică ale întregului colectiv, compus din: Andrzej Rzechowski, Henryk Sobiechart, Nina Skoluba, Zofia Stefanska, Piotr Wysocki, Jan' Wojciech Krzyszczak, Roman Kruczkowski, Zyta Polomska, Waldemar Starczynski, Maria Kaczkowska, Maria Karchowska, Grazyna Klodnicka, Maria Szczechowna, Anna Toronczyk, Ludwik Paczynski, Ryszard Kolaszynski, Jerzy Turowicz, Tadeusz Kuduk, Maciej Polaski, Henryk Gonda.

Cristina DUMITRESCU